

Silhouette International v Hartlauer Handelsgesellschaft

Case C-355/96

Silhouette je rakouskou společností vyrábějící brýle vyšší cenové kategorie, které jsou dodávány na rakouský i světový trh. Ochrannou známku „Silhouette“ má zaregistrovanou ve většině zemí, do nichž směřuje její produkce. V říjnu roku 1995 prodal Silhouette 21.000 kusů obrouček vyšších z módy Bulharské společnosti. Dle instrukcí společnosti Silhouette byl kupující oprávněn obroučky dále prodat jen v Bulharsku případně v zemích bývalého Sovětského svazu, nikoliv ale na území EU. Uvedená podmínka však nebyla včleněna do smlouvy (sic!). V prosinci 1995 byly obroučky opět prodány. Tentokrát retailové společnosti Hartlauer, jejíž cenovou politikou jsou nízké ceny. (Silhouette není dodavatelem společnosti Hartlauer, protože považuje nízké ceny této společnosti za škodlivé pro jeho image špičkového výrobce módních brýlí). Hartlauer koupené obroučky dovezl do Rakouska, uspořádal na ně reklamní kampaň a zahájil jejich prodej. Silhouette se proti tomu bránil soudní cestou, žalobou se domáhal, aby soud zakázal společnosti Hartlauer prodej obrouček označených jeho ochrannou známkou. Dle jeho názoru totiž nedošlo k vyčerpání práv k ochranné známce ve smyslu směrnice 89/104/EEC.

Čl. 7 směrnice 89/4 (ÚL 1989 L 41) o vyčerpání práv z ochranné známky stanoví, že:

1. ochranná známka neopravňuje majitele, aby zakázal export pro výrobky, které byly pod touto ochrannou známkou uvedeny majitelem s jeho souhlasem na trh ve Společenství.
2. Odstavec 1 se nepoužije, má-li majitel rozumné důvody bránit další komercializaci výrobků, zejména když se stav výrobků změnil nebo zhoršil poté, co byly uvedeny na trh.

Otázky:

1. Jsou národní pravidla upravující vyčerpání práv k ochranné známce ve vztahu k výrobkům daným do oběhu vně EHS pod ochrannou známkou majitele nebo s jeho souhlasem v rozporu s čl. 7 odst. 1. směrnice.
2. Dovoluje uvedená směrnice majiteli ochranné známky zakázat nebo omezit použití jeho ochranné známky třetí stranou pro označení produktů, které jím byly uvedeny na trh mimo EHS?
 1. Další otázky:
 2. Jak by se změnila situace popsaná v otázce 2, když by dané zboží bylo uvedeno na trh ve Společenství?
 3. Jsou práva k ochranným známkám neomezená – pokud ne, čím jsou limitována?
 4. Uveď možné způsoby vyčerpání práva co do území a charakterizuj je. Které z nich jsou v ES přípustná?
 5. Za jakých okolností může bránit majitel ochranné známky obchodování se zbožím v EHP?
 6. Jakým způsobem dochází k vyčerpání práv k ochranné známce?
 7. Jaký dopad mají paralelní importy na spotřebitele a na majitele ochranné známky. Mohou být považovány za škodlivé?

„Valonský odpad“

C-2/90

Valonsko zakázalo na svém území skladování, vykládku a dovoz odpadů z jiných členských států i odjinud z Belgie. Cílem tohoto opatření bylo zabránit tomu, aby se z Valonska stalo skladiště odpadů pocházejících z jiných regionů s přísnější úrovní regulace. Opatření bylo přijato Valonskou regionální radou 5.7.1985, provedeno bylo dekretem valonské regionální exekutivy. Zakázáno bylo: „skladování, vykládka nebo

ukládání nebo způsobení skladování, vykládky nebo ukládání z cizího státu na úložištích, skládkách, pro něž je nutné povolení... s výjimkou skládek souvisejících se zařízením pro ničení, neutralizaci a skladování toxického odpadu. Provozovatelé takovýchto zařízení nesměli povolit nebo tolerovat ukládání nebo skladování odpadu z cizího státu ve svých zařízeních. Za odpad, který nebyl vyprodukován ve Valonsku se považoval odpad z cizího státu nebo regionu Belgie než je Valonsko. Pokud tento odpad pochází z procesu, na němž se účastní dva nebo více států nebo regionů, má se za to, že pochází ze státu nebo regionu, kde byl naposledy podstatně zpracován s ekonomickým cílem v podniku pro tento účel. Komise napadla tuto úpravu pro její neslučitelnost s čl. 28 (30) Smlouvy. Nakládání s odpadem je na komunitární úrovni upraveno směrnicí 75/442 o odpadech a směrnicí 84/631 o dohledu a kontrole ve Společenství nad přepravou nebezpečného odpadu. Prvně uvedená směrnice obsahuje obecná ustanovení o prevenci, recyklaci a zpracování odpadu. Druhá směrnice obsahuje konkrétní pravidla upravující přepravu nebezpečného odpadu.

Otázky:

1. Jak lze definovat zboží ve smyslu čl. 28 Smlouvy? Lze odpadky považovat za zboží ve smyslu uvedeného ustanovení?
2. Jaký je vztah jednotlivých zásad a principů práva ES? Kde jsou upraveny? Lze mezi nimi vysledovat takové principy, které by byly nadřazeny ostatním?
3. Je uvedená legislativa v rozporu s komunitární právem, které garantuje volný pohyb zboží?
4. Na základě výše uvedeného – lze diferencovat i v rámci odpadu a říci, že některý ve Valonsku zůstat může jiný nikoliv?

Zmrzlina „Mars“

C-470/93

Zmrzlina Mars byla prodávána v obalech s označením 10%. Tento postup byl součástí celoevropské reklamní kampaně, během níž bylo množství prodáváného produktu zvýšeno o 10%. Zmrzlina byla skutečně prodávána o uváděnou část větší, nicméně označení 10% pokrývalo více než 10% procent obalu. Přestože tato praktika byla v Německu soudně napadnuta, pro její údajný nekalosoutěžní charakter. Soud se obrátil na ESD s předběžnou otázkou, týkající se posouzení případného zákazu prodeje takto označeného zboží s čl. 28 Smlouvy.

Otázky:

Je slučitelné s principy volného pohybu zboží, aby byl v členském státě zakázán prodej produktu v určitém obalu, který je vyráběn a prodáván v jiném členském státě v souladu s jeho právem, a to ve stejném obalu na základě toho, že:

- nový obal je schopen vyvolat ve spotřebiteli dojem, že výrobek je prodáván za stejnou cenu jako ve staré prezentaci
- vizuální prezentace +10% může ve spotřebiteli vyvolat dojem, že váha nebo objem výrobku se podstatně zvětšil?

„UHT mléko“

Komise v. Velká Británie

Case 124/81

Předmětem tohoto sporu byly tradiční britské předpisy, které licencovaly odbyt mléka a mléčných výrobků. Tato regulace však nepříznivě dopadala na dovozce mléka do Velké Británie. UHT (Ultra High Temperature) je speciálně ošetřené mléko s dlouhodobou trvanlivostí. Británie argumentovala, že stávající systém ochrany je nezbytný z důvodu ochrany zdraví a života obyvatel. Chrání totiž před slintavkou, která se šíří mlékem. Licence jsou navíc udělovány s velkou flexibilitou, takže k diskriminaci by nemělo dojít. Zavedený systém je tedy plně v souladu s čl. 30 Smlouvy.

Otázky:

1. Kterým ustanovením Smlouvy je regulován pohyb zboží v ES?
2. Jsou připuštěny výjimky z tohoto ustanovení? Z jakých důvodů?
3. Lze na tyto výjimky nahlížet jako na absolutní překážky volného pohybu zboží z v daném článku vymezených důvodů?
4. Lze souhlasit s argumentací Velké Británie v přestřehém sporu? Pokus se argumentovat z pozice Komise.

„Klinická kosmetika“

C-315/92

V řízení před německým soudem se žalobce domáhal toho, aby německé úřady zakázaly používání obchodní ochranné známky „Clinique“ pro kosmetické výrobky s odůvodněním, že toto označení by mohlo u německých spotřebitelů vyvolat mylný dojem, že tyto kosmetické výrobky mají medicínální účinky, neboť slovo „Klinik“ označuje nemocnici.

Předmětem sporu byla otázka, zda by takové rozhodnutí bylo v souladu s ustanoveními Smlouvy zakazujícími obecně překážky volného pohybu zboží a zda takové rozhodnutí může být odůvodněno ochranou spotřebitele. Německý soud se proto obrátil na ESD s předběžnou otázkou.

Ochrana spotřebitele před klamavou reklamou je obsažena ve směrnici 84/450/EHS o sblížení zákonů, jiných právních předpisů a administrativních opatření členských států ve věci klamavé reklamy z 10.9.1984. Úprava balení a označování kosmetických výrobků je obsažena ve směrnici 76/768/EHS z 27.7.1976 o sblížení práva upravujícího kosmetické produkty.

Otázky:

1. O interpretaci kterých ustanovení se v tomto případě jedná?
2. Lze posuzovat uvedené směrnice samostatně nebo je třeba zohlednit úpravu obsaženou ve Smlouvě?
3. Je přípustná úprava, sice omezuje volný pohyb zboží, avšak nijak nediskriminuje určitou skupinu výrobků přípustná? Pokud ano, za jakých okolností?
4. Platí tedy princip volného pohybu zboží absolutně?

Whisky a Koňak

C-168/78

Podle francouzského práva podléhaly všechny alkoholické nápoje bez výjimky zvláštní dani. Na nápoje vyrobené z obilí navíc mimo tuto daň dopadala další daň z výroby. Zdanění destilátů z vína a ovoce tedy bylo v konečném důsledku o 30% nižší než zdanění destilátů z obilí. Komise v uvedeném jednání spatřovala daňovou diskriminaci (tedy jednání v rozporu s čl. 90 Smlouvy) a zahájila proti Francii řízení podle čl. 226 Smlouvy. V probíhajícím řízení Francie zdůrazňovala odlišné použití jednotlivých alkoholických nápojů, v daném případě tedy vinné destiláty nejsou obdobným výrobkem k destilátům

z obilí. Naproti tomu Komise argumentovala tím, že alkoholické nápoje bez ohledu na suroviny z nichž jsou vyrobeny mají totožnou cílovou skupinu konzumentů. Je sice pravdou, že zvyklosti v pití alkoholu se mohou v jednotlivých regionech lišit, odlišné zdanění by však mohlo mít nepříznivé důsledky v tom smyslu, že by mohlo dojít k nežádoucímu upevnění těchto zvyklostí.

Otázky:

1. Jaký cíl sleduje čl. 90 Smlouvy?
2. Může být čl. 90 vztáhnut i na služby?
3. V čem spočívá aplikační rozdíl mezi odst. 1 a odst. 2 článku 90 Smlouvy?
4. Z jakého důvodu dle tvého názoru neuznal ESD argument Francie, která se hájila tvrzením, že v uvedeném období prodej whisky rostl i přes její vyšší zdanění?